

ΕΤΟΣ
18

ΦΥΛΛΟ 196

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
2026

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ



Επίθεση σε Νοσηλεύτρια στο Γ.Ν.Α. «ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ — ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ», Ε.Ε.Σ.:
«Η βία απέναντι στους νοσηλευτές πρέπει να σταματήσει!»

Κοινωνικές Δράσεις Ε.Ν.Ε.



Επιστημονικός Τομέας Δημόσιας Υγείας — Κοινωνικής Νοσηλευτικής:
Συνεχίζουμε να «δίνουμε» ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ

Οι Νοσηλευτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγείας και αρθρογραφούν...



Θεόδωρος Τσάτσας:
«Η υγειονομική φροντίδα
σε ένα ακριτικό νησί:
Η εμπειρία από το
Νοσοκομείο Ικαρίας»



Ηρώ Τσάρα, Αγάνη Συμεωνίδου, Γεωργία Κυριακίλη:
«From volume to value: Ο ρόλος των νοσηλευτών»



Μαρία Φραγκάκη:
«Το ημερολόγιο της
Μονάδας Εντατικής
Θεραπείας ως
παρέμβαση για τη μείωση
του μετατραυματικού
στρες»



Αλεξάνδρα Μπέτσιου:
«Νέα σχολική
χρονιά και Σχολική
Νοσηλευτική:
Στελέχωση,
καθημερινές
προκλήσεις και
συνέχεια στη φροντίδα»



Editorial: Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης αρμόδιος για την Έρευνα και
Καινοτομία, κ. Σταύρος Καλαφάτης «δίνει» ρυθμό στην Υγεία
και αρθρογραφεί: «Οι Νοσηλευτές είναι στυλοβάτες του
Δημόσιου Συστήματος Υγείας»



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ Κ.Κ.Α.
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ε.Ν.Ε.) - Ν.Π.Δ.Δ.
2^η Π.Τ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

2ο Π.Τ. Μακεδονίας & Θράκης:
Ο καθένας κρίνεται από το έργο που παράγει
για το κοινό συμφέρον! Και η νοσηλευτική
κοινότητα ξέρει ποιοι μάχονται για τα δίκαια
αιτήματά της και θα κρίνει ανάλογα!

Οι Διευθύνσεις Νοσηλευτικών Υπηρεσιών «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία και καινοτομούν...



Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Γ.Ν.Ν.Ι. «ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ — ΠΑΤΗΣΙΩΝ»:
«Η Νοσηλευτική Συναντά την Τέχνη»

Οι Φοιτητές Νοσηλευτικής «δίνουν» Ρυθμό στην Υγείας και αρθρογραφούν...



Δέσποινα Νικολαΐδου:
«Από τις προπτυχιακές σπουδές στο εργασιακό περιβάλλον»

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ**ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Βασιλίσσης Σοφίας 47
Τ.Κ. 106 76 Αθήνα,
Τηλ.: 210 3648044
e-mail: info@enne.gr

www.enne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δημήτριος Σκουτέλης / Πρόεδρος Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Τζαννής Πολυκανδριώτης / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Λάμπρος Μπίζας / Αντιπρόεδρος Α' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Μπαλιόζογλου / Αντιπρόεδρος Β' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Τζαννής Πολυκανδριώτης / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Κωνσταντία Μπελαλή / Αναπληρωτής Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Σταύρος Πανόπουλος / Ταμίας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Αβραμίδης / Οργανωτικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Μέλη Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Γεώργιος Αρβανίτης
Ευτυχία Γιάγκου
Παναγιώτης Κοσκινάς
Γεώργιος Κούρτης
Μαρία Κωστίκου
Μιχαήλ Μαντζανάς
Ευάγγελος Ναλμπάντης
Σοφία Τάνη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Γεώργιος Αβραμίδης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ <http://www.enne.gr>

Ιωάννης Μπατής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Δημήτριος Σκουτέλης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

CLEVERMEDIA ΑΕ
Κορυτσάς 10
Τ.Κ. 104 47 Αθήνα,
Τηλ.: 210 7247507
e-mail: info@clevermedia.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα

απηχούν τις απόψεις του υπογράφοντος
και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την εφημερίδα.

Χειρόγραφα, δημοσιευμένα ή μη,

δεν επιστρέφονται.

Απαγορεύεται η ανατύπωση

ή εκμετάλλευση μέρους

ή όλου του κειμένου χωρίς

την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Α

Φ.Ε.Κ. 105/06-07-2026: «Άρθρο 40 Ενοποίηση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης των εργαζομένων στα Νοσοκομεία, στα Κέντρα Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), με τις ειδικότητες των νοσηλευτών, βοηθών νοσηλευτών, οδηγών και βοηθών ασθενοφόρων διασωστών»

σελ. 03

Β

Ενημέρωση ανανέωσης και παραλαβής δελτίων εισόδου – Υποβολή αιτήσεων για την είσοδο νέων μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού (Αθήνα)

σελ. 03

Γ

Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε

σελ. 03

Δ

Προσκλήσεις ενδιαφέροντος υποβολής αιτήσεων ειδικευόμενων νοσηλευτών ανά Υγειονομική Περιφέρεια

σελ. 04



Α

Φ.Ε.Κ. 105/06-07-2026: «Άρθρο 40 Ενοποίηση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης των εργαζομένων στα Νοσοκομεία, στα Κέντρα Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), με τις ειδικότητες των νοσηλευτών, βοηθών νοσηλευτών, οδηγών και βοηθών ασθενοφόρων διασωστών»

1. Εργαζόμενοι στα Νοσοκομεία και στα Κέντρα Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), καθώς και στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), με τις ειδικότητες των νοσηλευτών, βοηθών νοσηλευτών, οδηγών και βοηθών ασθενοφόρων διασωστών, οι οποίοι υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του δημοσίου και απασχολούνται αποκλειστικά στις ως άνω ειδικότητες, για τις οποίες εργαζόμενοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων που υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. εμπίπτουν στις περ. 31 και 51 της υπό στοιχεία Φ10221/οικ.26816/929/2.12.2011 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Β' 2778), δικαιούνται σύνταξης από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και λοιπών παροχών του ε-Ε.Φ.Κ.Α. με τη συμπλήρωση του

εξηκοστού δεύτερου (62ου) έτους της ηλικίας τους, εφόσον έχουν τουλάχιστον δεκαπέντε (15) συντάξιμα έτη, εκ των οποίων δώδεκα (12) έτη αποκλειστικά στις ειδικότητες αυτές και τρία (3) έτη τουλάχιστον τα τελευταία δεκαεπτά (17) έτη, πριν από τη συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας ή την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης. Για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για επικουρική σύνταξη εφαρμόζεται το άρθρο 96Α του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Αναλυτικά το Φ.Ε.Κ.: <https://enne.gr/nea/anakoinwseis/%cf%86-%ce%b5-%ce%ba-105-06-07-2026-%ce%ac%cf%81%ce%b8%cf%81%ce%bf-40-%ce%b5%ce%bd%ce%bf%cf%80%ce%bf%ce%af%ce%b7%cf%83%ce%b7-%cf%80%cf%81%ce%bf%cf%8b%cf%80%ce%bf%ce%b8%ce%ad%cf%83%ce%b5%cf%89%ce%bd/>

Β

Ενημέρωση ανανέωσης και παραλαβής δελτίων εισόδου – Υποβολή αιτήσεων για την είσοδο νέων μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού (Αθήνα)



Σε ότι αφορά τις αιτήσεις έκδοσης δελτίου εισόδου για τον Π.Ο.Ν., οι οποίες έχουν κατατεθεί μέχρι και τον Μάιο 2026, σας ενημερώνουμε ότι έχουν παραληφθεί και προωθούνται σταδιακά στα μέλη της Ε.Ν.Ε.

Λόγω της μεγάλης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την έκδοση ειδικού δελτίου εισόδου των μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού στην Αθήνα, η κατάθεση των αιτήσεων πραγματοποιείται καθημερινά. Οι αιτήσεις συγκεντρώνονται στο τέλος κάθε μήνα και θα κατατίθενται στον Π.Ο.Ν., ώστε να υπάρχει συνεχιζόμενη ροή.

Σε ότι αφορά την ανανέωση των δελτίων εισόδου, σας ενημερώνουμε ότι όσοι κάτοχοι επιθυμούν την έκδοση νέου δελτίου εισόδου, παρακαλούνται να προσκομίσουν στην Γραμματεία της Ε.Ν.Ε. το παλιό δελτίο τύπου μαζί με τα κάτωθι έγγραφα:

Υπεύθυνη δήλωση Π.Ο.Ν., η οποία θα αναγράφει ΑΝΑΝΕΩΣΗ (<https://enne.gr/wp-content/uploads/2024/04/aitisi-pon.pdf>).

Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας του μέλους ή των μελών της οικογένειας.

Βεβαίωση ανανέωσης εγγραφής Ε.Ν.Ε.

Σε ότι αφορά την έκδοση ατομικής κάρτας εισόδου νέων μελών, απαιτούνται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

Υπεύθυνη δήλωση Π.Ο.Ν. (<https://enne.gr/wp-content/uploads/2024/04/aitisi-pon.pdf>).

Δύο έγχρωμες φωτογραφίες ταυτότητας (3εκ. Χ 4 εκ.) του αιτούντος.

Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας του μέλους ή των μελών της οικογένειας.

Βεβαίωση ανανέωσης εγγραφής Ε.Ν.Ε.

Τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία της Ε.Ν.Ε. καθημερινά, είτε δια ζώσης, είτε ταχυδρομικώς, (Ταχ. Δ/νση: Βασιλίσσης Σοφίας 47, Τ.Κ.: 106 76 Αθήνα, 2ος όροφος).

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Γ

Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε.

α. Κατασκήνωση SportCampKids Μον. Α.Ε. (Λουτράκι Κορινθίας): Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε. για τα κατασκηνωτικά προγράμματα 2026, [https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/%ce%ba%ce%ae%ce%bd%cf%89%cf%83%ce%b7-sportcampkids-%ce%bc%ce%bf%ce%bd-%ce%b1-%ce%b5-%ce%bb%ce%bf%cf%85-%cf%84%cf%81%ce%ac%ce%ba%ce%b9-%ce%ba%ce%bf%cf%81%ce%b9%ce%bd/](https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%b1%cf%83%ce%ba%ce%ae%ce%bd%cf%89%cf%83%ce%b7-sportcampkids-%ce%bc%ce%bf%ce%bd-%ce%b1-%ce%b5-%ce%bb%ce%bf%cf%85-%cf%84%cf%81%ce%ac%ce%ba%ce%b9-%ce%ba%ce%bf%cf%81%ce%b9%ce%bd/)

β. Κολλέγιο René Descartes – Ε.Ν.Ε.: Ειδικό πακέτο προνομιακών διδάκτρων στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του Κολλεγίου, https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/%ce%ba%ce%bf%ce%bb%ce%bb%ce%ad%ce%b3%ce%b9%ce%bf-rene-descartes-%ce%b5-%ce%bd-%ce%b5-%ce%b5%ce%b9%ce%b4%ce%b9%ce%ba%cf%8c-%cf%80%ce%b1%ce%ba%ce%ad%cf%84%ce%bf-%cf%80%cf%81%ce%bf%ce%bd/

γ. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού Ε.Κ.Ε.Μ.Σ. (Χαϊδάρι, Αττικής), <https://enne.gr/nea/25252>

δ. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού Ε.Κ.Ε.Μ.Σ. (Νομός Αττικής), https://enne.gr/nea/deltia_tipou/24697

ε. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Διδυμότειχου & στα Παραρτήματα Ορεστιάδας & Σουφλίου, <https://enne.gr/nea/24756>

στ. Παροχή έκπτωσης 10% για αγορές σε είδη ορόφου από τις ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε., https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/23256

ζ. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Θεσσαλονίκης: <https://enne.gr/nea/18965>



Δ. Προσκλήσεις ενδιαφέροντος υποβολής αιτήσεων ειδικευόμενων νοσηλευτών ανά Υγειονομική Περιφέρεια

1η Υ.Πε. Αττικής: Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Υποβολής Αιτήσεων για κάλυψη εκατό σαράντα πέντε (145) θέσεων Ειδικευόμενων Νοσηλευτών /τριών

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/1%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%ce%bc%ce%b1%ce%ba%ce%b5%ce%b4%ce%bf%ce%bd%ce%af%ce%b1%cf%82-%ce%b8%cf%81%ce%ac%ce%ba%ce%b7%cf%82-%cf%80%cf%81%cf%8c%cf%83%ce%ba%ce%bb%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%ae%ce%bb%cf%89%cf%83%ce%b7%cf%82-%ce%b5%ce%bd-3/

2η ΔΥΠΕ Πειραιώς & Αιγαίου: Κατανομή 83 θέσεων ειδικευόμενων νοσηλευτών χρονικής περιόδου λήψεως νοσηλευτικής ειδικότητας 2026-2027

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση:

3η Υ.Πε. Μακεδονίας: Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για υποβολή αιτήσεων για την κάλυψη θέσεων ειδικευόμενων Νοσηλευτών/τριών για τις νοσηλευτικές ειδικότητες

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/3%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%ce%bc%ce%b1%ce%ba%ce%b5%ce%b4%ce%bf%ce%bd%ce%af%ce%b1%cf%82-%cf%80%cf%81%cf%8c%cf%83%ce%ba%ce%bb%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%ae%ce%bb%cf%89%cf%83%ce%b7%cf%82-5/

4η Υ.Πε. Μακεδονίας & Θράκης: Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος υποβολής αιτήσεων για την κάλυψη 103 θέσεων ειδικευόμενων Νοσηλευτών/τριών για τις Νοσηλευτικές Ειδικότητες

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/4%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%ce%bc%ce%b1%ce%ba%ce%b5%ce%b4%ce%bf%ce%bd%ce%af%ce%b1%cf%82-%ce%b8%cf%81%ce%ac%ce%ba%ce%b7%cf%82-%cf%80%cf%81%cf%8c%cf%83%ce%ba%ce%bb%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%ae%ce%bb%cf%89%cf%83%ce%b7%cf%82-5/

https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/5%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%ce%bc%ce%b1%ce%ba%ce%b5%ce%b4%ce%bf%ce%bd%ce%af%ce%b1%cf%82-%ce%b8%cf%81%ce%ac%ce%ba%ce%b7%cf%82-%cf%80%cf%81%cf%8c%cf%83%ce%ba%ce%bb%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b5%ce%ba-8/

5η Υ.Πε. Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας: Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος υποβολής αιτήσεων για την κάλυψη εξήντα (60) θέσεων ειδικευόμενων Νοσηλευτών/τριών

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/5%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%ce%bc%ce%b1%ce%ba%ce%b5%ce%b4%ce%bf%ce%bd%ce%af%ce%b1%cf%82-%cf%80%cf%81%cf%8c%cf%83/

6η Υ.Πε.: Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την κάλυψη θέσεων Ειδικευόμενων Νοσηλευτών

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/6%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%cf%80%cf%81%cf%8c%cf%83%ce%ba%ce%bb%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%ae%ce%bb%cf%89%cf%83%ce%b7%cf%82-%ce%b5%ce%bd%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%86%ce%ad%cf%81%ce%bf%ce%bd-3/

7η Υ.Πε. Κρήτης: Κατανομή 67 θέσεων ειδικευόμενων νοσηλευτών χρονικής περιόδου λήψεως νοσηλευτικής ειδικότητας 2026-2027

Υποβολή αιτήσεων έως 30-09-2026.

Αναλυτική ανακοίνωση: https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/7%ce%b7-%cf%85-%cf%80%ce%b5-%ce%ba%cf%81%ce%ae%cf%84%ce%b7%cf%82-%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%b1%ce%bd%ce%bf%ce%bc%ce%ae-67-%ce%b8%ce%ad%cf%83%ce%b5%cf%89%ce%bd-%ce%b5%ce%b9%ce%b4%ce%b9%ce%ba%ce%b5%cf%85/

Editorial

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης αρμόδιος για την Έρευνα και Καινοτομία, κ. Σταύρος Καλαφάτης «δίνει» ρυθμό στην Υγεία και αρθρογραφεί: «Οι Νοσηλευτές είναι στυλοβάτες του Δημόσιου Συστήματος Υγείας»



Αν ο γιατρός στο σύγχρονο σύστημα υγείας αποτελεί τον άνθρωπο που προβαίνει σε διάγνωση και κατευθύνει τη θεραπεία, ο νοσηλευτής είναι αναμφίβολα η καρδιά και η ψυχή αυτού του συστήματος. Άοκνος στυλοβάτης της Δημόσιας Υγείας που ξεπερνά πολλές φορές τα όρια της απλής εκτέλεσης ιατρικών οδηγιών για να αποτελέσει πολύτιμο συνδυαστικό κρίκο ανάμεσα στον ασθενή, στην επιστήμη και στη θεραπεία.

Οι νοσηλευτές αποτελούν ίσως τους κρίσιμότερους παράγοντες για την αποτελεσματική λειτουργία κάθε υγειονομικής μονάδας. Η παρουσία τους, 24 ώρες το 24ωρο, 365 μέρες τον χρόνο και η ικανότητά τους να λαμβάνουν καθημερινά κρίσιμες αποφάσεις, σώζουν ζωές.

- Το απέδειξαν άλλωστε, ως μαχητές της πρώτης γραμμής, στην επιτυχημένη αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού και στον εμβολιασμό, αναδεικνύοντας το φιλότιμο και τον αλtruισμό τους μαζί με τους ιατρούς και το λοιπό προσωπικό των νοσηλευτικών μας ιδρυμάτων. Αναδεικνύοντας όμως και τη σημασία ενός ισχυρού και επαρκώς προετοιμασμένου Δημόσιου Συστήματος Υγείας. Όλα αυτά συνιστούν παρακαταθήκη για το σήμερα και το αύριο.
- Το απέδειξαν, ταυτόχρονα, και το αποδεικνύουν και έξω από τους χώρους των νοσοκομείων: στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, στα σχολεία και στις κοινότητες, στην ενημέρωση για έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής, στα προγράμματα πρόληψης και προαγωγής της υγείας.

Η νοσηλευτική είναι ένας τομέας βαθιά ανθρωποκεντρικός με ανεκτίμητη προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Γι' αυτό η αναγνώριση της αυταπάρνησης και των πολύτιμων υπηρεσιών των νοσηλευτών δεν αφορά μόνο ένα πρόσκαιρο χειροκρότημα.

Η Πολιτεία αποδεικνύει έμπρακτα της στήριξή της. Είτε αυτή αφορά σε δίκαιες αμοιβές, βελτίωση των συνθηκών εργασίας, συνεχή εκσυγχρονισμό υποδομών και επαρκή στελέχωση των νοσοκομείων με προσλήψεις μόνιμου προσωπικού αλλά και ευκαιρίες για ακαδημαϊκή και επαγγελματική εξέλιξη.

Πράξη η δέσμευση της Κυβέρνησης για ένταξη των Νοσηλευτών στα ΒΑΕ:

Με την ψήφιση του Ν. 5316/2026, (άρ. 40) η Κυβέρνηση έκανε πράξη τη δέσμευσή της για ένταξη στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, από το Ιανουάριο του 2027, των Νοσηλευτών, Βοηθών Νοσηλευτών, Οδηγών και Βοηθών Ασθενοφόρων - Διασωστών και άλλων ειδικοτήτων εργαζομένων στα Νοσοκομεία και στα Κέντρα Υγείας του ΕΣΥ καθώς και στο ΕΚΑΒ.

Με τη ρύθμιση αυτή στηρίζουμε εμπράκτως τον νοσηλευτικό κλάδο αναγνωρίζοντας τις πολύτιμες υπηρεσίες του στο ΕΣΥ και ευρύτερα στην ελληνική κοινωνία. Ταυτόχρονα, με άλλη απόφαση αυξήσαμε το Επίδομα Επικινδυνότητας των νοσηλευτών στα 200 ευρώ μηνιαίως.

Αναβάθμιση Νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας:

Τα τελευταία 6,5 χρόνια με τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της Κυβέρνησης η Δημόσια Υγεία ενισχύεται στην πράξη. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν προβλήματα. Έχουμε όμως φιλόδοξους στόχους.

Διπλασιάσαμε τον προϋπολογισμό του Δημόσιου Συστήματος Υγείας από 4,1 δισεκ. € το 2019 σε 8,2 δισεκ. € το 2026. Ο προϋπολογισμός των Νοσοκομείων της Θεσσαλονίκης στο διάστημα 2019-2025 αυξήθηκε κατά 62,7%, με τον αριθμό των νοσηλευτών να αυξάνεται σε 3.613 εργαζομένους.

Μετά από 15 χρόνια στασιμότητας, η Κυβέρνησή μας υλοποιεί ένα συγκροτημένο πρόγραμμα αναβάθμισης υποδομών ύψους 1,5 δις € για την ανακαίνιση 156 Κέντρων Υγείας σε όλη την επικράτεια και εκσυγχρονισμό 96 Νοσοκομείων. Στο πλαίσιο αυτό:

- Είναι σε εξέλιξη η αναβάθμιση 9 Νοσοκομείων της Β. Ελλάδας και 12 Κέντρων Υγείας στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης.
- Η Θεσσαλονίκη αποκτά δύο νέα σύγχρονα νοσοκομεία: το Νέο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο». Και το πιο σύγχρονο Παιδιατρικό Νοσοκομείο στη χώρα μας, με τη συμβολή του Ιδρύματος "Σταύρος Νιάρχος".
- Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει στο νέο Κέντρο Γονιδιακής Θεραπείας και Ανοσοθεραπείας στο Νοσοκομείο Παπανικολάου, έργο που αλλάζει ριζικά τον τρόπο θεραπείας του καρκίνου και μειώνει το κόστος ανά ασθενή από 300.000 € σήμερα σε περίπου 40.000 €.

Δράσεις και έργα που έχουν στον επίκεντρο τον πολίτη και την ποιότητα της καθημερινής του ζωής. Στο πεδίο αυτό επενδύουμε στο Υπουργείο Ανάπτυξης με στόχο να θέσουμε την επιστημονική έρευνα και τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της Τεχνητής Νοημοσύνης στην υπηρεσία της κοινωνίας για την παροχή καλύτερων και ποιοτικότερων υπηρεσιών υγείας σε όλους. Και στο κομμάτι αυτό η συνεργασία μας με την δραστήρια και δυναμική Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, είναι δεδομένη.

Επίθεση σε Νοσηλεύτρια στο Γ.Ν.Α. «ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ – ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ», Ε.Ε.Σ.: «Η βία απέναντι στους νοσηλευτές πρέπει να σταματήσει!»



Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος καταδικάζει απερίφραστα την επίθεση που δέχθηκε νοσηλεύτρια στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών του Γ.Ν.Α. «ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ – ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ», Ε.Ε.Σ., μετά το

τέλος της γενικής εφημερίας της 7ης Αυγούστου.

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία, ασθενής που ανέμενε στο φορείο για να εξεταστεί επιτέθηκε για άγνωστη μέχρι στιγμής αιτία στη νοσηλεύτρια, η οποία υπέστη ξυλοδαρμό. Στο σημείο κλήθηκε η Αστυνομία, η ασθενής συνελήφθη και η νοσηλεύτρια υπέβαλε μήνυση. Η Διοίκηση του Νοσοκομείου της χορήγησε πενθήμερη άδεια, προκειμένου να αναρρώσει από τις σωματικές και ψυχικές συνέπειες της επίθεσης.

Η Ε.Ν.Ε. εκφράζει την πλήρη συμπαράστασή της στη συνάδελφο και υπογραμμίζει ότι τέτοια περιστατικά δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως αναπόφευκτη συνέπεια της εργασίας στα νοσοκομεία. Ο νοσηλευτής βρίσκεται καθημερινά στην πρώτη γραμμή, ιδιαίτερα στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών, όπου καλείται να διαχειριστεί την αγωνία, την ένταση και την αγανάκτηση των ασθενών και των συνοδών τους. Αυτό όμως σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι υποχρεούται να ανέχεται ύβρεις, απειλές, προπηλακισμούς ή σωματική βία.

Η ιδιότητα του ασθενούς συνεπάγεται δικαίωμα στη φροντίδα και στον σεβασμό. Δεν παρέχει κανένα δικαίωμα άσκησης βίας απέναντι στους επαγγελματίες υγείας. Οι νοσηλευτές επιτελούν το καθήκον τους υπό ιδιαίτερα απαιτητικές συνθήκες, σε εφημερίες, νύχτες, αργίες και περιόδους κατά τις οποίες το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας βρίσκεται σε διακοπές. Είναι οι άνθρωποι που παραμένουν στις θέσεις τους ώστε το Ε.Σ.Υ. να συνεχίζει να λειτουργεί.

Η Πολιτεία και οι Διοικήσεις των Νοσοκομείων οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους σε ασφαλές περιβάλλον. Η προστασία του προσωπικού δεν μπορεί να περιορίζεται στη διαχείριση των συνεπειών αφού προηγηθεί ένα περιστατικό. Απαιτείται ουσιαστική πρόληψη, επαρκής ασφάλεια στους χώρους υγείας, άμεση αντιμετώπιση κάθε περιστατικού και πλήρης θεσμική και νομική προστασία των εργαζομένων.

Η Ε.Ν.Ε. θα συνεχίσει να υπερασπίζεται έμπρακτα τους νοσηλευτές και την αξιοπρέπεια του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Η βία δεν αποτελεί μέρος της νοσηλευτικής εργασίας και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ως κανονικότητα.

Οι νοσηλευτές πηγαίνουν στο νοσοκομείο για να φροντίσουν ανθρώπους. Δικαιούνται να επιστρέφουν από την εργασία τους με την ίδια ασφάλεια και αξιοπρέπεια με την οποία προσήλθαν.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

2ο Π.Τ. Μακεδονίας & Θράκης: Ο καθένας κρίνεται από το έργο που παράγει για το κοινό συμφέρον! Και η νοσηλευτική κοινότητα ξέρει ποιοι μάχονται για τα δίκαια αιτήματά της και θα κρίνει ανάλογα!

Η χθεσινή τηλεοπτική δημόσια παρέμβαση του Προέδρου του ΕΣΑΝ στην κρατική τηλεόραση, δεν προκαλεί απλώς προβληματισμό. Θέτει ευθέως ζήτημα θεσμικής συνέπειας, πολιτικής αξιοπιστίας και σεβασμού απέναντι στη μνήμη ενός ολόκληρου κλάδου.

Η νοσηλευτική κοινότητα έχει μνήμη. Θυμάται ποιοι στάθηκαν δίπλα στις διεκδικήσεις της, ποιοι υπέγραψαν αποφάσεις, ποιοι υπερασπίστηκαν συγκεκριμένες θέσεις και ποιοι σήμερα εμφανίζονται να υιοθετούν διαφορετικές αντιλήψεις χωρίς να εξηγούν τι ακριβώς μεσολάβησε.

Ο Πρόεδρος του ΕΣΑΝ δεν εμφανίστηκε σήμερα στη νοσηλευτική πραγματικότητα ως ουδέτερος παρατηρητής. Υπήρξε Αντιπρόεδρος της ΕΝΕ και συμμετείχε σε ομόφωνες θεσμικές αποφάσεις για την ανάγκη αυτοτελούς κλάδου Νοσηλευτών ΕΣΥ και για τη διακριτή επιστημονική ταυτότητα του νοσηλευτή. Όταν όμως κάποιος αλλάζει δημόσια θέση από αυτή που ο ίδιος υπηρέτησε θεσμικά, υπάρχει μία στοιχειώδης υποχρέωση: να εξηγήσει με καθαρότητα και ειλικρίνεια ποια νέα επιστημονικά, νομικά ή θεσμικά δεδομένα τον οδήγησαν σε αυτή τη μεταστροφή. Γιατί η επιστήμη εξελίσσεται. Οι θεσμοί επίσης. Αυτό που δεν μπορεί να αλλάξει χωρίς εξήγηση είναι η θεσμική στάση ανάλογα με τη θέση που κατέχει κάποιος.

Η νοσηλευτική κοινότητα περιμένει επίσης απαντήσεις για προτάσεις που φαίνεται να αμφισβητούν τη διαδρομή και τη λογική της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στη νοσηλευτική. Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η ακαδημαϊκή υπόσταση του επαγγέλματος και η επιστημονική αναβάθμιση του νοσηλευτή δεν είναι πεδίο για πρόχειρους πειρατισμούς, ούτε για επικοινωνιακές ασκήσεις εντυπωσιασμού.

Ειδικότερα, εφόσον υποστηρίζεται ότι οι βοηθοί νοσηλευτών θα πρέπει να αποκτούν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση μέσω ειδικής διαδι-

κασίας διαφορετικής από εκείνη που ισχύει για όλους τους πολίτες, γεννώνται σοβαρά ερωτήματα ως προς τη συμβατότητα μιας τέτοιας πρότασης με τις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας. Επίσης, είναι απορίας άξιο πώς ο Πρόεδρος του ΕΣΑΝ προτείνει κάτι τέτοιο, την ώρα μάλιστα που η συνταγματική αναθεώρηση έχει ήδη ολοκληρωθεί χωρίς, ευτυχώς, να συμπεριλάβει κάποια τέτοια νομοθετική ρύθμιση. Έχουμε φτάσει δηλαδή στην απόλυτη ισοπέδωση.

Επιπροσθέτως, κι ενώ ο ίδιος πρεσβεύει την εξέλιξη και την πανεπιστημιακή κατάρτιση, ως κάτοχος άλλωστε Διδακτορικού Διπλώματος και δύο μεταπτυχιακών διπλωμάτων (όπως ο ίδιος αναφέρει στην εν λόγω συνέντευξη), πώς γίνεται να ζητά ουσιαστικά την εξίσωση των ΔΕ Βοηθών Νοσηλευτών, διετούς εκπαίδευσης – το έργο των οποίων ουδείς αμφισβητεί – και των ΤΕ και ΠΕ Νοσηλευτών, αποφοίτων τουλάχιστον τετραετούς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης; Τέτοιες προτάσεις δεν μπορούν να διατυπώνονται ως συνθήματα. Απαιτούν πλήρη νομική, επιστημονική και θεσμική τεκμηρίωση, διότι αφορούν τον πυρήνα της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής επάρκειας και της ασφάλειας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας. Άλλωστε, ως Διευθυντής Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ενός από τα μεγαλύτερα νοσοκομεία της χώρας, ο κ. Πιστόλας γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα ότι οι διακριτοί επαγγελματικοί ρόλοι, τα προσόντα και οι αρμοδιότητες δεν αποτελούν τυπικές λεπτομέρειες. Συνδέονται άμεσα με την ασφάλεια των ασθενών, την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας και τη θεσμική προστασία του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

Είναι εύλογο λοιπόν να τεθούν ορισμένα απλά ερωτήματα. Όταν υπήρχε η ανάγκη να ενωθεί πραγματικά η τριτοβάθμια νοσηλευτική εκπαίδευση, όταν έπρεπε να αντιμετωπιστούν οι διαχρονικές στρεβλώσεις του κλάδου, όταν οι νοσηλευτές ζητούσαν ουσιαστικές θεσμικές λύσεις, ποια ακριβώς ήταν η

θέση και η δράση του ΕΣΑΝ; Ποιες μάχες δόθηκαν; Ποια προβλήματα λύθηκαν; Γιατί η νοσηλευτική δεν χρειάζεται νέες διαπιστώσεις ούτε νέες δημόσιες τοποθετήσεις χωρίς αποτέλεσμα. Χρειάζεται απολογισμό. Χρειάζεται έργο. Χρειάζεται συγκεκριμένες απαντήσεις.

Ο Πρόεδρος ενός θεσμικού οργάνου δεν κρίνεται από τις δηλώσεις του σε μια συνέντευξη. Κρίνεται από το αποτύπωμα που αφήνει, από τις παρεμβάσεις που πραγματοποίησε και από τις αλλαγές που κατάφερε να προωθήσει. Η νοσηλευτική κοινότητα δικαιούται να γνωρίζει ποια ήταν η θεσμική παρακαταθήκη της προηγούμενης θητείας στο ΕΣΑΝ. Ποια νομοθετική πρωτοβουλία ολοκληρώθηκε; Ποια μεταρρύθμιση προχώρησε; Ποια ουσιαστική βελτίωση είδε ο νοσηλευτής στην καθημερινότητά του;

Οι νοσηλευτές έχουν κουραστεί από μεγάλες λέξεις και μικρά αποτελέσματα. Έχουν κουραστεί από διακηρύξεις που αλλάζουν ανάλογα με το ακροατήριο και από θέσεις που προσαρμόζονται στις εκάστοτε ισορροπίες. Ο σεβασμός στον νοσηλευτή δεν αποδεικνύεται με δημόσιες εμφανίσεις. Απο-

δεικνύεται όταν κάποιος υπερασπίζεται τις αρχές του ακόμη και όταν αλλάζουν οι ρόλοι, οι τίτλοι και οι καρέκλες. Γιατί η θεσμική αξιοπιστία έχει μία βασική προϋπόθεση: συνέπεια. Και η συνέπεια δεν είναι θέμα επικοινωνίας. Είναι θέμα χαρακτήρα, ευθύνης και ιστορικής μνήμης.

Ο καθένας κρίνεται από το έργο που παράγει για το κοινό συμφέρον! Και η νοσηλευτική κοινότητα ξέρει ποιοι μάχονται για τα δίκαια αιτήματά της και θα κρίνει ανάλογα!

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του 2ου Π.Τ. της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Γεώργιος Μπαλιόζογλου

Ο Γεν. Γραμματέας
Μαρία Κωστίκου

Επιστημονικός Τομέας Δερματολογικής Νοσηλευτικής – Διαδικτυακό Κλινικό Φροντιστήριο: «Άτονα Έλκη Φλεβικής Αιτιολογίας – Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις»

Ο Επιστημονικός Τομέας Δερματολογικής Νοσηλευτικής στο πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης διοργάνωσε το Διαδικτυακό Κλινικό Φροντιστήριο: «Άτονα Έλκη Φλεβικής Αιτιολογίας – Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις», το οποίο τελούσε υπό την αιγίδα της Ε.Ν.Ε.

Η θεματολογία του κλινικού φροντιστηρίου περιλάμβανε την παρουσίαση επιδημιολογικών δεδομένων, πρωτοκόλλων διαχείρισης άτονων ελκών, αξιολόγηση κλινικών σημείων και σχετιζόμενων κλινικών παραγόντων κινδύνου, όπως και τις εξειδικευμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις (υγρή μέθοδο φροντίδας, βασικά στάδια τοπικής περιποίησης, έλεγχο λοιμώξεων, πρόληψη και μακροχρόνια διαχείριση άτονων ελκών), με βι-ντεοσκοπημένη εφαρμογή σε ασθενή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. συχαίρει την Πρόεδρο του Επιστημονικού Τομέα Δερματολογικής Νοσηλευτικής κ. Παναγιώτα Χατζή

καθώς και όλα τα μέλη του Τομέα για την υποδειγματική διοργάνωση και την άρτια διεξαγωγή του κλινικού φροντιστηρίου. Ιδιαίτερως δε, συχαίρει τις εισηγήτριες κ. Αναστασία Λιάκου και κ. Ιακωβούλα Χατζημιχαήλ για την εξαιρετική παρουσίασή τους. Επιπλέον δε, απευθύνει τα εύσημα σε όλους τους νοσηλευτές για την ενεργή συμμετοχή τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Ολοκλήρωση Διαδικτυακού Εκπαιδευτικού Προγράμματος: «Σακχαρώδης Διαβήτης: Μια ολιστική νοσηλευτική προσέγγιση»

Ο Επιστημονικός Τομέας Ενδοκρινολογικής Νοσηλευτικής – Σακχαρώδη Διαβήτη στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης νοσηλευτικής εκπαίδευσης διοργάνωσε από τις 06 έως τις 27 Ιουλίου 2026, το Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα: «Σακχαρώδης Διαβήτης: Μια ολιστική νοσηλευτική προσέγγιση», το οποίο τελούσε υπό την αιγίδα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος.

Στόχος του προγράμματος ήταν η ολιστική προσέγγιση στο πεδίο του Σακχαρώδη Διαβήτη, σε όλα τα επίπεδα παροχής νοσηλευτικής φροντίδας, η ανάδειξη του εξαιρετικά κρίσιμου ρόλου των νοσηλευτών και η αναγκαιότητα περαιτέρω εξειδίκευσης τους, στην καθημερινή κλινική πρακτική.

Το πρόγραμμα είχε συνολική διάρκεια 8 ωρών και συμμετείχαν καταξιωμένοι νοσηλευτές με εξειδικευμένη εμπειρία στον Σακχαρώδη Διαβήτη. Μέσα από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα οι συμμετέχοντες μετέφεραν εμπειρίες και πρακτικές, ενημερώθηκαν για τα νεότερα δεδομένα στο πεδίο τους σακχαρώδη διαβήτη και των συναφών επιπλοκών του, ενώ παράλληλα αναπτύχθηκε γόνιμος διάλογος για την περαιτέρω εξειδίκευση των νοσηλευτών στην ενδοκρινολογική Νοσηλευτικής – Σακχαρώδη Διαβήτη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. συχαίρει την Πρόεδρο του Επιστημονικού Τομέα Ενδοκρινολογικής Νοσηλευτικής – Σακχαρώδη Διαβήτη κ. Βασιλική Λούβαρη, καθώς και όλα τα μέλη του Τομέα για την υποδειγματική διοργάνωση και την άρτια διεξαγωγή του. Ιδιαίτερως δε, συχαίρει τις εισηγήτριες κ. Αμαλία Δροσοπούλου, κ. Νίκη Ουσταμπασίδη, κ. Σμαραγδή Μπουλαζέρη, κ. Μαλαματή Μπανιά, κ. Κωνσταντία Κοτσάνη και κ. Χρύσα Χρυσοβιτσάνου, για τις εξαιρετικές παρουσιάσεις τους. Επιπλέον δε, απευθύνει τα εύσημα σε όλους τους νοσηλευτές για την ενεργή συμμετοχή τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Οι Νοσηλευτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία...

**Θεόδωρος Τσέτσερης**

Νοσηλευτής, MSc, Διοικητής Γ.Ν. – Κ.Υ. Ικαρίας: «Η υγειονομική φροντίδα σε ένα ακριτικό νησί: Η εμπειρία από το Νοσοκομείο Ικαρίας»

Η άσκηση διοίκησης σε ένα νοσοκομείο μιας ακριτικής νησιωτικής περιοχής είναι μια εμπειρία που δύσκολα μπορεί να συγκριθεί με τη διοίκηση ενός νοσοκομείου στην ηπειρωτική Ελλάδα. Η προσωπική μου διαδρομή, τόσο ως Νοσηλευτής στο παρελθόν στο Νοσοκομείο της Χίου όσο και στη συνέχεια ως Διοικητής του Νοσοκομείου Ικαρίας, μου έδωσε τη δυνατότητα να γνωρίσω από κοντά τις ιδιαίτερες ανάγκες, τις δυσκολίες αλλά και τις μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν στην παροχή υγειονομικής φροντίδας στα ακριτικά νησιά.

Στα νησιά, η απόσταση δεν μετρείται μόνο σε χιλιόμετρα. Μετρείται σε χρόνο, σε καιρικές συνθήκες, σε δυνατότητα μετακίνησης και, κυρίως, στην αίσθηση ασφάλειας που πρέπει να έχει ο κάτοικος ότι, όταν χρειαστεί, θα μπορεί να έχει πρόσβαση στην αναγκαία ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα. Ένα νοσοκομείο σε ένα ακριτικό νησί δεν αποτελεί απλώς μία ακόμη δημόσια υπηρεσία. Είναι ένας βασικός πυλώνας της κοινωνικής συνοχής και της ίδιας της ζωής του τόπου.

Η μεγαλύτερη πρόκληση είναι η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού. Η στελέχωση των νησιωτικών νοσοκομείων απαιτεί διαφορετική προσέγγιση, καθώς η απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα, οι δυσκολίες μετακίνησης, η περιορισμένη διαθεσιμότητα κατοικιών και οι ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης συχνά λειτουργούν αποτρεπτικά για την προσέλκυση και τη μακροχρόνια παραμονή επαγγελματιών υγείας. Παράλληλα, οι εργαζόμενοι καλούνται πολλές φορές να ανταποκριθούν σε ένα ευρύ φάσμα περιστατικών, γεγονός που απαιτεί υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού, συνεργασίας και ετοιμότητας.

Ιδιαίτερη είναι η κατάσταση κατά τους θερινούς μήνες. Ο πληθυσμός των νησιών αυξάνεται σημαντικά λόγω του τουρισμού, με αποτέλεσμα να αυξάνονται αντίστοιχα οι ανάγκες για υπηρεσίες υγείας. Τα περιστατικά δεν αφορούν μόνο τους μόνιμους κατοίκους, αλλά και επισκέπτες διαφορετικών ηλικιών, εθνικοτήτων και αναγκών. Τροχαία ατυχήματα, τραυματισμοί, παθολογικά και καρδιολογικά περιστατικά, θερμική καταπόνηση, λοιμώξεις αλλά και περιστατικά που σχετίζονται με την αυξημένη τουριστική δραστηριότητα μπορούν να δημιουργήσουν σημαντική πίεση στις δομές υγείας.

Η αντιμετώπιση αυτής της εποχικής αύξησης απαιτεί έγκαιρο σχεδιασμό. Δεν αρκεί να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα όταν εμφανιστούν. Χρειάζεται προετοιμασία σε επίπεδο προσωπικού, υλικών, φαρμακευτικού υλικού, εξοπλισμού και επιχειρησιακής ετοιμότητας. Εξίσου σημαντική είναι η συνεργασία με το ΕΚΑΒ, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε σε ένα σοβαρό περιστατικό να μπορεί να ενεργοποιηθεί άμεσα ο απαραίτητος μηχανισμός διακομιδής.

Στον αντίποδα, ο χειμώνας παρουσιάζει μια διαφορετική πραγματικότητα. Ο πληθυσμός μειώνεται αισθητά και η καθημερινότητα αποκτά πιο ήρεμους ρυθμούς, όμως οι ανάγκες υγείας δεν εξαφανίζονται. Αντίθετα, οι μόνιμοι κάτοικοι, και ιδιαίτερα οι ηλικιωμένοι και οι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν χρόνια

προβλήματα υγείας, χρειάζονται ένα σταθερό και αξιόπιστο σύστημα φροντίδας. Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες μπορούν επίσης να καταστήσουν δυσκολότερες τις διακομιδές, γεγονός που καθιστά ακόμη πιο σημαντική την ύπαρξη ενός νοσοκομείου που μπορεί να ανταποκριθεί άμεσα και αποτελεσματικά.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, η διοίκηση ενός ακριτικού νοσοκομείου δεν είναι μόνο θέμα αριθμών, προϋπολογισμών και διοικητικών διαδικασιών. Είναι πρωτίστως θέμα ανθρώπων. Είναι η προσπάθεια να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ώστε ο γιατρός, ο νοσηλευτής, ο διοικητικός υπάλληλος και κάθε εργαζόμενος να μπορεί να κάνει σωστά τη δουλειά του. Είναι, επίσης, η ανάγκη να υπάρχει συνεχής επικοινωνία με την τοπική κοινωνία και να κατανοούνται οι πραγματικές ανάγκες της.

Η εμπειρία μου ως Νοσηλευτής με βοήθησε ιδιαίτερα να αντιληφθώ ότι πίσω από κάθε διοικητική απόφαση υπάρχει ένας ασθενής, ένας συγγενής, ένας εργαζόμενος. Η διοίκηση πρέπει να βρίσκεται κοντά στην καθημερινότητα του νοσοκομείου και να γνωρίζει τις πραγματικές συνθήκες μέσα στις οποίες παρέχεται η φροντίδα. Μόνο έτσι οι αποφάσεις μπορούν να είναι ουσιαστικές και αποτελεσματικές.

Τα ακριτικά νησιά χρειάζονται ένα διαφορετικό μοντέλο υγειονομικού σχεδιασμού, προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητές τους. Χρειάζονται κίνητρα για τη στελέχωση, αξιοποίηση της τεχνολογίας και της τηλεϊατρικής, ενίσχυση των διακομιδών και κυρίως έναν μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που να λαμβάνει υπόψη τόσο τον μόνιμο πληθυσμό όσο και τις μεγάλες εποχικές μεταβολές.

Η υγειονομική φροντίδα στην Ικαρία, όπως και σε κάθε ακριτικό νησί, είναι μια καθημερινή δοκιμασία αντοχής, οργάνωσης και συνεργασίας. Είναι όμως και μια μεγάλη ευκαιρία να αποδείξουμε ότι η ποιότητα της δημόσιας υγείας δεν μπορεί να εξαρτάται από το αν κάποιος ζει σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο ή σε ένα απομακρυσμένο νησί. Η απόσταση δεν πρέπει να αποτελεί απόσταση από το δικαίωμα στην υγεία.

Τα προβλήματα πάντα θα υπάρχουν, όμως θεωρώ ότι η προβολή του καλού, του θετικού είναι αυτή που θα προσελκύσει εργαζόμενους στα νησιά. Αυτή η προβολή των θετικών πραγμάτων σε συνδυασμό με τη γνώση μου για τις πραγματικές ανάγκες είναι που βοήθησαν έτσι ώστε να έρθουν υγειονομικοί στο νησί καθώς και να στελεχωθεί και από λοιπό προσωπικό διότι νοσοκομείο δε σημαίνει μόνο ιατρικό προσωπικό, σημαίνει νοσηλευτές, διοικητικοί, τεχνική υπηρεσία, καθαριότητα και τόσα άλλα.

Τα κίνητρα που εκτός από το Υπουργείο που ήδη παρέχει αρκετά, η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να βοηθήσει σε αυτό και η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου το κάνει ήδη.

Αυτό είναι, τελικά, το μεγάλο στοίχημα για τα ακριτικά μας νησιά: να αισθάνεται κάθε κάτοικος ότι το νοσοκομείο του είναι πραγματικά δίπλα του, όχι μόνο γεωγραφικά, αλλά κυρίως ανθρώπινα, επιστημονικά και λειτουργικά.



Ηρώ Τσάρα: Νοσηλεύτρια, MSc, PhD(c), Αν. Προϊσταμένη Πνευμονολογικής Κλινικής Γ.Ν. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»



Γεωργία Κυριακέλη: Νοσηλεύτρια, MBA, PhD, Post-Doc(c), Προϊσταμένη Τομέα Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Γ.Ν. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»



Αγάπη Συμεωνίδου: Νοσηλεύτρια, MBA, Προϊσταμένη Γ' Παθολογικής Κλινικής Α.Π.Θ., Γ.Ν. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»

«From volume to value: Ο ρόλος των νοσηλευτών»

Ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα που απασχολούν σήμερα τη νοσηλευτική κοινότητα, διεθνώς, αφορά στον ρόλο των νοσηλευτών στη μετάβαση από το σύστημα υγείας που ανταμείβει τον όγκο υπηρεσιών (volume based care), σε εκείνο που επικεντρώνεται στην αξία και τα αποτελέσματα που λαμβάνει ο ασθενής (value based care). Αυτό μεταφράζεται όχι σε μια απλή οργανωτική αλλαγή αλλά σε μια ριζική μεταμόρφωση του τρόπου που παρέχεται η φροντίδα και σε μια μεγάλη ευκαιρία να αναδειχθεί ο πραγματικός νοσηλευτικός ρόλος.

Γιατί είναι επιτακτική η μετάβαση: Τα τελευταία χρόνια, τα συστήματα υγείας υιοθετούν το παραδοσιακό μοντέλο fee-for-service που ανταμείβει τις πράξεις και τον όγκο των υπηρεσιών, έχοντας ως αποτέλεσμα περισσότερες εξετάσεις, περισσότερες εισαγωγές, περισσότερες διαδικασίες - αλλά όχι απαραίτητα καλύτερη φροντίδα υγείας. Και ενώ παράγεται περισσότερη «δουλειά», συχνά δεν της δίνεται η ανάλογη αξία, δεν εξασφαλίζεται συνέχεια στην φροντίδα, η πρόληψη παραμερίζεται και οι ασθενείς συχνά νιώθουν χαμένοι μέσα στο σύστημα. Αυτό το χάσμα δημι-

ούργησε την ανάγκη για ένα νέο μοντέλο που εστιάζει στο πόσο καλά παρέχεται η φροντίδα στον ασθενή. Επομένως, το Value-Based Care (VBC) επιδιώκει τρεις βασικούς στόχους:

- Καλύτερη φροντίδα υγείας,
- καλύτερα κλινικά αποτελέσματα
- χαμηλότερο κόστος.

Με άλλα λόγια, επιδιώκει να προσφέρει λιγότερες περιττές πράξεις, περισσότερη πρόληψη και καλύτερη υγεία. Και μέσα σε όλα αυτά, ο ρόλος του νοσηλευτή όχι μόνο δεν συρρικνώνεται - αντιθέτως, γίνεται πιο κεντρικός από ποτέ.

Ο ρόλος των νοσηλευτών:

1. Συντονιστές φροντίδας

Το VBC δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη συνέχεια και στον συντονισμό της φροντίδας. Οι νοσηλευτές είναι αυτοί που:

- Παρακολουθούν τη μετάβαση των ασθενών από το νοσοκομείο στο σπίτι,
- εξασφαλίζουν ότι δεν χάνονται πληροφορίες,

- εντοπίζουν έγκαιρα τις επιπλοκές,
- επικοινωνούν με τις άλλες ειδικότητες.

Η χρήση της τηλεϊατρικής, των wearables και των ψηφιακών εργαλείων επιτρέπει στους νοσηλευτές να παρακολουθούν τους ασθενείς σταθερά, να παρεμβαίνουν έγκαιρα, να αποφεύγουν τις επανεισαγωγές και να ενισχύουν την πρόληψη. Οι νοσηλευτές πλέον δεν είναι απλώς φροντιστές - είναι care managers, είναι οι συνδετικοί κρίκοι που εξασφαλίζουν ότι οι ασθενείς δεν «χάνονται» μέσα στο σύστημα.

2. Πάροχοι ασθενοκεντρικής φροντίδας:

Ένας από τους βασικούς πυλώνες του VBC είναι η ασθενοκεντρική φροντίδα. Οι νοσηλευτές είναι οι επαγγελματίες που βρίσκονται αδιάλειπτα εγγύτερα στους ασθενείς, αλληλεπιδρούν μαζί τους και μεταφράζουν τις ανάγκες τους σε πράξη. Στο πλαίσιο του VBC, αυτό σημαίνει:

- Ουσιαστική εκπαίδευση των ασθενών και των οικογενειών τους,
- ενίσχυση της συμμετοχής και της αυτοδιαχείρισής τους,
- προσαρμογή του πλάνου φροντίδας στις προτιμήσεις, τις δυνατότητες και τους περιορισμούς τους,
- αύξηση της συμμόρφωσης και της ενεργούς συμμετοχής τους.

Με αυτόν τον τρόπο, ο ρόλος των νοσηλευτών γίνεται καθοριστικός στην επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων, καθώς η ποιότητα εκκινεί από την ενημέρωση, τη σχέση και την εμπιστοσύνη.

3. Συνεργοί εξατομικευμένης φροντίδας

Με την επικράτηση της εξατομικευμένης ιατρικής, οι παρεμβάσεις γίνονται πλέον πιο στοχευμένες. Ο ρόλος των νοσηλευτών εξελίσσεται ώστε να περιλαμβάνει:

- Αξιολόγηση κινδύνου,
- χρήση δεδομένων για λήψη αποφάσεων,
- κατανόηση βιοδεικτών και εξατομικευμένων πλάνων φροντίδας.

Οι νοσηλευτές επιβάλλεται να είναι εξοικειωμένοι με τη νέα τεχνολογία, τα

συστήματα πληροφορικής και τη χρήση δεδομένων καθώς αυτά αποτελούν τη νέα «εργαλειοθήκη» του VBC.

4. Διαχειριστές κοινωνικών καθοριστικών παραγόντων υγείας

Ένας ακόμη τομέας όπου οι νοσηλευτές παίζουν καθοριστικό ρόλο είναι η αντιμετώπιση των κοινωνικών καθοριστικών παραγόντων υγείας. Στην καθημερινή πράξη είναι οι πρώτοι που παρατηρούν αν:

- Οι ασθενείς αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες,
- ζουν σε ασφαλές σπίτι,
- έχουν πρόσβαση σε φάρμακα και σωστή διατροφή,
- διαθέτουν υποστηρικτικό περιβάλλον.

Οι νοσηλευτές αντιμετωπίζουν έγκαιρα αυτούς τους παράγοντες και ενεργοποιούν πόρους - κοινωνικούς λειτουργούς, δομές πρόνοιας, κοινοτικά προγράμματα - ώστε να μη μείνουν τα προβλήματα αυτά άγνωστα και άλυτα.

Οφέλη για τους νοσηλευτές: Η μετάβαση στο VBC προσφέρει σημαντικά οφέλη για το νοσηλευτικό επάγγελμα:

- Καλύτερος συντονισμός και λιγότερη χαμένη εργασία,
- ενίσχυση του ρόλου μας ως κλινικοί ηγέτες,
- μεγαλύτερη ικανοποίηση από την εργασία,
- περισσότερος χρόνος για ουσιαστική φροντίδα.

Το σύστημα γίνεται πιο «λογικό», πιο προληπτικό και πιο συνεργατικό - και αυτό ανταμείβει αμφοτερόπλευρα νοσηλευτές και ασθενείς.

Συμπεράσματα: Η μετάβαση από το volume στο value δεν είναι απλώς μια αλλαγή συστήματος. Είναι αλλαγή κουλτούρας, που πρέπει να ενσωματωθεί στην νοσηλευτική εκπαίδευση. Πρόκειται για μετατόπιση από την ποσότητα στην αξία, από την αποσπασματική φροντίδα στη συνεχή, από την παθητικότητα του ασθενή στη συμμετοχή του. Και σε αυτή τη μεταμόρφωση, οι νοσηλευτές έχουν κεντρικό και ηγετικό ρόλο. Είναι αυτοί που μπορούν να γεφυρώσουν τα συστήματα υγείας, να διασφαλίσουν την ποιότητα και να βελτιώσουν ουσιαστικά την υγεία των ασθενών.



Μαρία Φραγκάκη, Νοσηλεύτρια, MSc, PhD, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια Νοσηλευτικής ΠαΔΑ: «Το ημερολόγιο της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας ως παρέμβαση για τη μείωση του μετατραυματικού στρες»

Η νοσηλεία στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) αποτελεί μία ιδιαίτερα στρεσογόνο εμπειρία για τον ασθενή, τόσο σε σωματικό όσο και σε ψυχολογικό επίπεδο. Το άγνωστο περιβάλλον, ο συνεχής θόρυβος και φωτισμός, τα μηχανήματα, οι επεμβατικές ιατρικές και νοσηλευτικές πράξεις, η μηχανική υποστήριξη της αναπνοής, αλλά και η απώλεια ελέγχου και αυτονομίας μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο ο ασθενής βιώνει και αργότερα ανακαλεί την περίοδο της νοσηλείας του (Mollaoglu et al., 2022).

Μετά την έξοδο από τη ΜΕΘ, αρκετοί ασθενείς αναφέρουν αποσπασματικές ή θολές αναμνήσεις από την περίοδο της νοσηλείας τους. Πραγματικά γεγονότα μπορεί να συγχέονται με ψευδαισθήσεις ή παραληρηματικές εμπειρίες, δημιουργώντας ένα δυσνόητο και συχνά τρομακτικό σύνολο αναμνήσεων. Οι ψυχολογικές επιπτώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν άγχος, κατάθλιψη, διαταραχές ύπνου και συμπτώματα Διαταραχής Μετατραυματικού Στρες (Post Traumatic Stress Disorder - PTSD). Οι εκδηλώσεις αυτές αποτελούν μέρος του ευρύτερου συνδρόμου μετά τη νοσηλεία στη ΜΕΘ (Post Intensive Care Syndrome - PICS), το οποίο περιλαμβάνει σωματικές, γνωστικές και ψυχικές διαταραχές που μπορεί να επιμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Παράγοντες όπως το παραλήρημα, οι εφιαλτικές εμπειρίες και τα κενά μνήμης μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία διαστρεβλωμένων αναμνήσεων και να επιβαρύνουν την ψυχολογική κατάσταση του ασθενούς (Rasooli et al., 2022). Για τον ασθενή, όμως, αυτά τα κενά δεν είναι πάντα εύκολο να συμπληρωθούν. Σε αυτό το σημείο αποκτά ιδιαίτερη σημασία η αφήγηση όσων συνέβησαν κατά τη νοσηλεία, καθώς μπορεί να τον βοηθήσει να βάλει τα γεγονότα σε μια σειρά και να κατανοήσει καλύτερα όσα βίωσε κατά την παραμονή του στη ΜΕΘ.

Το ημερολόγιο ΜΕΘ (ICU diary) αποτελεί μία μη φαρμακευτική, υποστηρικτική παρέμβαση που ξεκίνησε από τις σκανδιναβικές χώρες κατά τη δεκαετία του 1990 και στη συνέχεια εξαπλώθηκε σε ΜΕΘ άλλων χωρών (Bosco et al., 2024; Eklind et al., 2023). Πρόκειται για μια καταγραφή της πορείας του ασθενούς κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του, η οποία μπορεί να συμπληρωθεί από νοσηλευτές, ιατρούς και μέλη της οικογένειας.

Οι καταγραφές πραγματοποιούνται με απλή και κατανοητή γλώσσα και μπορούν να αφορούν σημαντικά γεγονότα της νοσηλείας, μικρά βήματα στην πορεία της ανάρρωσης ή στιγμές από το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον του ασθενούς. Ο χαρακτήρας του ημερολογίου είναι κυρίως αφηγηματικός και υποστηρικτικός και δεν αποσκοπεί στην αντικατάσταση του ιατρικού ή νοσηλευτικού φακέλου (Bosco et al., 2024; Eklind et al., 2023).

Μέσω της αφήγησης δημιουργείται μία χρονική συνέχεια μεταξύ των πραγματικών γεγονότων και των περιόδων για τις οποίες ο ασθενής δεν διαθέτει σαφείς αναμνήσεις. Όταν πλέον βρίσκεται σε θέση να διαθέσει το ημερολόγιο, μπορεί σταδιακά να ανασυνθέσει την περίοδο της νοσηλείας του, να καλύψει ορισμένα από τα κενά της μνήμης του και να διαχωρίσει πραγματικά γεγονότα από ψευδαισθήσεις ή παραληρηματικές εμπειρίες.

Ιδιαίτερη θέση σε αυτή τη διαδικασία κατέχει ο νοσηλευτής. Η συνεχής παρουσία του δίπλα στον βαρύνος πάσχοντα ασθενή του επιτρέπει να παρακολουθεί όχι μόνο τις μεταβολές της κλινικής του κατάστασης, αλλά και μικρές στιγμές της καθημερινής του πορείας που συνήθως δεν αποτυπώνονται στον φάκελο νοσηλείας. Μέσα από το ημερολόγιο, ο νοσηλευτής μπορεί να καταγράψει σημαντικά γεγονότα και στοιχεία από την καθημερινή πορεία

του ασθενούς, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας της περιόδου νοσηλείας, ιδιαίτερα για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ασθενής ενδεχομένως δεν ήταν σε θέση να επικοινωνήσει ή να αντιληφθεί πλήρως όσα συνέβαιναν γύρω του.

Τι δείχνουν τα ερευνητικά δεδομένα;

Τα τελευταία χρόνια η αποτελεσματικότητα των ημερολογίων ΜΕΘ έχει διερευνηθεί σε συστηματικές ανασκοπήσεις και μετα-ανάλυσεις. Οι Gazzato et al. (2022), σε συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση επτά τυχαιοποιημένων μελετών, ανέφεραν ευνοϊκά αποτελέσματα ως προς τα συμπτώματα PTSD στους ασθενείς που έλαβαν ημερολόγιο ΜΕΘ, ενώ εξετάστηκαν επίσης οι επιδράσεις στο άγχος και την κατάθλιψη.

Σε νεότερη συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση 11 μελετών, οι Huang et al. (2024) διαπίστωσαν μείωση της συχνότητας κατάθλιψης και PTSD και βελτίωση της ποιότητας ύπνου. Ωστόσο, δεν παρατηρήθηκε σημαντική μείωση του άγχους των ασθενών ούτε σαφής θετική επίδραση στην ψυχολογική κατάσταση των συγγενών.

Παράλληλα, οι Zuo et al. (2025), σε ανασκόπηση 15 συστηματικών ανασκοπήσεων, κατέληξαν ότι τα ημερολόγια ΜΕΘ φαίνεται να έχουν θετική επίδραση στην ψυχολογική κατάσταση και στην ποιότητα ζωής των ασθενών. Τα ευρήματα είναι επομένως ενθαρρυντικά, χωρίς όμως να είναι απολύτως ομοιογενή. Το ημερολόγιο ΜΕΘ δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μεμονωμένο μέσο πρόληψης του PTSD, αλλά ως συμπληρωματική παρέμβαση στο πλαίσιο της ολιστικής φροντίδας του ασθενούς.

Η αξιοποίηση της αφήγησης και της συστηματικής καταγραφής της εμπειρίας δεν περιορίζεται αποκλειστικά στον χώρο της εντατικής θεραπείας. Αντίστοιχες προσεγγίσεις, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, έχουν μελετηθεί σε ασθενείς με long COVID, στην ογκολογία, στην κατ' οίκον φροντίδα ασθενών με προχωρημένη νόσο και σε ασθενείς με χρόνια νοσήματα (Cercato et al., 2022; Griffiths et al., 2022; Hausberger et al., 2022; Ito and Tadaka, 2022). Τα ηλεκτρονικά ημερολόγια αποτελούν επίσης μια σύγχρονη κατεύθυνση στον χώρο της εντατικής θεραπείας, όπως αναδείχθηκε και στο Διεθνές Συνέδριο για τα Ημερολόγια ΜΕΘ το 2025 (Nydahl et al., 2026).

Από τη διεθνή στην ελληνική πραγματικότητα: Τα ημερολόγια ΜΕΘ χρησιμοποιούνται εδώ και χρόνια σε ευρωπαϊκές χώρες αλλά και διεθνώς. Ωστόσο, η συγκεκριμένη πρακτική δεν ρυθμίζεται αυτοτελώς από ειδικό ενιαίο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο. Η εφαρμογή τους οφείλει να λαμβάνει υπόψη το γενικότερο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την παροχή υπηρεσιών υγείας, τα δικαιώματα των ασθενών και την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ιδιαίτερη σημασία έχει ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ - General Data Protection Regulation, GDPR), καθώς ένα ημερολόγιο ΜΕΘ μπορεί, ανάλογα με το περιεχόμενό του, να περιλαμβάνει προσωπικά δεδομένα και δεδομένα που αφορούν την υγεία. Ο GDPR προβλέπει συγκεκριμένες προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων υγείας και, συνεπώς, η προστασία των δεδομένων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό μιας τέτοιας πρακτικής.

Στην Ελλάδα, όπου η πρακτική δεν έχει ακόμα καθιερωθεί ευρέως, η εισαγωγή ενός ημερολογίου ΜΕΘ θα ήταν σκόπιμο να πραγματοποιείται οργανωμένα και εντός σαφούς πλαισίου του εκάστοτε νοσοκομείου. Σε αυτό θα πρέπει να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, το περιεχόμενο και ο τρόπος

συμπλήρωσης του ημερολογίου, τα πρόσωπα που μπορούν να συμμετέχουν, η πρόσβαση και η φύλαξη του, καθώς και ζητήματα ενημέρωσης, συναίνεσης όπου αυτή απαιτείται και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στις περιπτώσεις στις οποίες ο ασθενής, λόγω της κατάστασής του ή της καταστολής, δεν είναι σε θέση να εκφράσει τη βούλησή του.

Παράλληλα, η εφαρμογή του ημερολογίου απαιτεί χρόνο από το προσωπικό και κατάλληλη εκπαίδευση, ενώ θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πιθανότητα συναισθηματικής φρόντισης και υποκειμενικότητας στις καταγραφές (Bosco et al., 2024; Eklind et al., 2023). Η πιλοτική εφαρμογή οργανωμένων προγραμμάτων ημερολογίου ΜΕΘ, με σαφές πρωτόκολλο και παράλληλη αξιολόγηση της εμπειρίας ασθενών, συγγενών και επαγγελματιών υγείας, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα επόμενο βήμα για τις ΜΕΘ στην Ελλάδα.

Συμπεράσματα: Η αποκατάσταση του ασθενούς δεν ολοκληρώνεται με την έξοδο από τη ΜΕΘ. Για αρκετούς ασθενείς τότε αρχίζει μια διαφορετική προσπάθεια καθώς καλούνται να κατανοήσουν τι συνέβη, να συμπληρώσουν τα κενά της μνήμης τους και να εντάξουν την εμπειρία αυτή στη ζωή τους. Το ημερολόγιο ΜΕΘ αποτελεί μια απλή, χαμηλού κόστους και ανθρωποκεντρική παρέμβαση, με ενθαρρυντικά ερευνητικά δεδομένα, η οποία όμως απαιτεί οργανωμένη και προσεκτική εφαρμογή. Ένα ημερολόγιο δεν μπορεί να αλλάξει όλα όσα συνέβησαν στη ΜΕΘ. Μπορεί, όμως, να βοηθήσει τον ασθενή να ανασυνθέσει αυτή την περίοδο και αυτό αποτελεί μία ακόμα σημαντική διάσταση της ολιστικής νοσηλευτικής φροντίδας.

Βιβλιογραφία:

- Bosco, V., Mercuri, C., Giordano, V. et al. (2024) 'Enhancing ICU care with nurse-written diaries', *Nursing in Critical Care*, 29, pp. 1355-1362. doi:10.1111/nicc.13161.
- Cercato, M.C., Colella, E., Fabi, A. et al. (2022) 'Narrative medicine: feasibility of a digital narrative diary application in oncology', *Journal of International Medical Research*, 50, 03000605211045507. doi:10.1177/03000605211045507.
- Eklind, S., Olby, K. and Akerman, E. (2023) 'The Intensive Care Unit diary—A significant complement in the recovery after intensive care: A focus group study', *Intensive and Critical Care Nursing*, 74, 103337. doi:10.1016/j.iccn.2022.103337.

• Gazzato, A., Scquizzato, T., Imbriaco, G. et al. (2022) 'The effect of intensive care unit diaries on posttraumatic stress disorder, anxiety, and depression: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials', *Dimensions of Critical Care Nursing*, 41(5), pp. 256-263. doi:10.1097/DCC.0000000000000539.

• Griffiths, N., Wratten, S., Flynn, J. et al. (2022) 'Content validity of Sjögren's Syndrome Symptom Diary and Functional Assessment of Chronic Illness Therapy-Fatigue in patients with Sjögren's', *Rheumatology and Therapy*, 9, pp. 1559-1574. doi:10.1007/s40744-022-00489-y.

• Hausberger, A., Tappeiner, B., Baranyi, R. et al. (2022) 'Long COVID Diary: A user centered approach for the design of a mobile application supporting Long COVID patients', *Proceedings of the 15th International Joint Conference on Biomedical Engineering Systems and Technologies*, pp. 769-776. Vienna: SCITEPRESS.

• Huang, W., Gao, Y., Zhou, L. et al. (2024) 'Effects of ICU diaries on psychological disorders and sleep quality in critically ill patients and their family members: A systematic review and meta-analysis', *Sleep Medicine*, 122, pp. 84-91. doi:10.1016/j.sleep.2024.08.002.

• Ito, E. and Tadaka, E. (2022) 'Effectiveness of the Online Daily Diary (ONDIARY) program on family caregivers of advanced cancer patients: A home-based palliative care trial', *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 46, 101508. doi:10.1016/j.ctcp.2021.101508.

• Mollaoglu, M.C., Karabulut, O., Boy, Y. et al. (2022) 'Environmental stressors perceived by patients in the surgical intensive care unit', *Turkish Journal of Intensive Care*, 20, pp. 193-200. doi:10.4274/tybd.galenos.2021.28290.

• Nydahl, P., Ewens, B., Debus, A.-S. et al. (2026) 'Key insights from the International ICU Diary Conference 2025', *Nursing in Critical Care*, 31(3), e70430. doi:10.1111/nicc.70430.

• Rasooli, F., Alijanpour, E., Moudi, S. et al. (2022) 'Depression, anxiety, and post-traumatic stress disorder in ICU survivors', *Zahedan Journal of Research in Medical Sciences*, 24. doi:10.5812/zjrms-109435.

• Zuo, J., Li, J., Cai, L. et al. (2025) 'The effect of ICU diaries on psychological outcomes and quality of life of patients and relatives: Overview of systematic reviews', *Journal of Clinical Nursing*, 34(11), pp. 4899-4914. doi:10.1111/jocn.17832.



Αλεξάνδρα Μπέτσιου, Σχολική Νοσηλεύτρια, MSc Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Μέλος Τομέα Σχολικής Νοσηλευτικής ΕΝΕ: «Νέα σχολική χρονιά και Σχολική Νοσηλευτική: Στελέχωση, καθημερινές προκλήσεις και συνέχεια στη φροντίδα»

Κάθε Σεπτέμβρης στο σχολείο έχει τον δικό του ρυθμό. Παιδικές φωνές επιστρέφουν στους διαδρόμους, οι τάξεις γεμίζουν ξανά και μια ολόκληρη σχολική κοινότητα ξεκινά από την αρχή. Για τον σχολικό νοσηλεύτη, όμως, το πρώτο κουδούνι σημαίνει κάτι περισσότερο: την αρχή μιας σχέσης ευθύνης, φροντίδας και εμπιστοσύνης.

Είναι οι ημέρες που γνωρίζουμε το παιδί και την οικογένειά του, μελετούμε το ιστορικό και τις ιατρικές οδηγίες, οργανώνουμε φάρμακα και υλικά, αλλά κυρίως προσπαθούμε να γνωρίσουμε τον άνθρωπο πίσω από τη διάγνωση. Γιατί πίσω από τις λέξεις «σακχαρώδης διαβήτης», «επιληψία» ή «σοβαρή αλλεργία» υπάρχει ένα παιδί που θέλει να είναι, πάντα απ' όλα, μαθητής. Να παίζει, να συμμετέχει στην εκδρομή, να γελάσει με τους φίλους του και να αισθάνεται ότι ανήκει.

Κάπου εκεί βρίσκεται για μένα η ουσία της σχολικής νοσηλευτικής. Η καθημερινότητά μας δύσκολα χωρά σε ένα καθκοντολόγιο. Μπορεί να ξεκινήσει με την προγραμματισμένη φροντίδα ενός μαθητή, να συνεχιστεί με έναν τραυματισμό στο διάλειμμα, ένα παιδί που αισθάνεται αδιαθεσία, έναν εκπαιδευτικό που ζητά καθοδήγηση και έναν γονέα που χρειάζεται να μας μεταφέρει μια σημαντική αλλαγή. Και μπορεί, ξαφνικά, όλα να ανατραπούν από ένα πραγματικό επεισόδιο περιστατικό.

Εκεί αναδεικνύεται μία πλευρά του ρόλου που συχνά δεν είναι ορατή. Ο σχολικός νοσηλεύτης είναι ο μοναδικός επαγγελματίας υγείας στη σχολική μονάδα. Όταν συμβεί κάτι, καλείται να αξιολογήσει, να ιεραρχήσει και να αποφασίσει. Να διακρίνει το επεισόδιο από το μη επεισόδιο, να παρέμβει άμεσα και να κρίνει πότε χρειάζεται περαιτέρω ιατρική βοήθεια. Αυτές οι στιγμές απαιτούν επιστημονική γνώση, κλινική κρίση και ψυχραιμία, αλλά συνοδεύονται και από μεγάλη επαγγελματική ευθύνη.

Γι' αυτό και ο χώρος στον οποίο εργαζόμαστε δεν αποτελεί δευτερεύουσα λεπτομέρεια. Ένα κατάλληλα οργανωμένο σχολικό ιατρείο, με βασικό εξοπλισμό, ασφαλή φύλαξη φαρμάκων και δυνατότητα παροχής φροντίδας με ιδιωτικότητα, είναι προϋπόθεση ασφαλούς νοσηλευτικής πρακτικής. Ένα παιδί που χρειάζεται εξέταση ή νοσηλευτική παρέμβαση δικαιούται έναν χώρο που να προστατεύει όχι μόνο την υγεία του αλλά και την αξιοπρέπειά του.

Η αρχή της χρονιάς φέρνει παράλληλα μια ιδιαίτερη πρόκληση για τους αναπληρωτές. Ο χρόνος από την τοποθέτηση έως την άφιξη των μαθητών είναι συχνά εξαιρετικά περιορισμένος, ακόμη και λίγες μόνο ημέρες. Μέσα σε αυτό το διάστημα ένας άνθρωπος μπορεί να χρειάζεται να μετακινηθεί σε άλλη πόλη, να αναζητήσει κατοικία, να οργανώσει από την αρχή την προσωπική και οικογενειακή του καθημερινότητα και ταυτόχρονα να είναι έτοιμος επαγγελματικά.

Και η προετοιμασία στο σχολείο χρειάζεται χρόνο. Κάθε σχολική μονάδα έχει τον δικό της χαρακτήρα. Τους ανθρώπους της, τους χώρους της, τις συ-

νήθειες και τον τρόπο λειτουργίας της. Χρειάζεται να γνωρίσεις τους εκπαιδευτικούς, τις διαδρομές του σχολείου, τις συνθήκες των διαλειμμάτων, τις δυνατότητες πρόσβασης σε περίπτωση επείγοντος. Κυρίως, χρειάζεται να γνωρίσεις το παιδί και την οικογένειά του που σου εμπιστεύεται κάτι τόσο πολύτιμο: την ασφάλειά του.

Ένας ιατρικός φάκελος είναι απαραίτητος, αλλά δεν μπορεί να σου πει τα πάντα. Δεν σου λέει πάντοτε πώς εκφράζει το συγκεκριμένο παιδί τον φόβο, πότε η συμπεριφορά του αρχίζει να αλλάζει ή ποια μικρά σημάδια αναγνωρίζει αμέσως ο γονέας του. Αυτή η γνώση χτίζεται μέσα από επικοινωνία και χρόνο. Γι' αυτό η έγκαιρη στελέχωση και ένας ουσιαστικός χρόνος προετοιμασίας πριν από την έναρξη των μαθημάτων μπορούν να λειτουργήσουν προς όφελος όλων.

Ακόμη μεγαλύτερη σημασία αποκτά η συνέχεια της φροντίδας στις δομές της Ειδικής Αγωγής. Εκεί ο σχολικός νοσηλεύτης αποτελεί μέρος μιας καθημερινής διεπιστημονικής πραγματικότητας. Μπορεί να υποστηρίξει μαθητές με σύνθετες αναπηρίες, νευρολογικές παθήσεις, επιληπτικές κρίσεις, προβλήματα σίτισης ή άλλες αυξημένες ανάγκες υγείας. Συνεργάζεται με εκπαιδευτικούς, Ειδικό Εκπαιδευτικό και Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό και, φυσικά, με τις οικογένειες.

Στο ειδικό σχολείο μαθαίνει ακόμη περισσότερο πόσο σημαντικό είναι να γνωρίζεις όχι μόνο τη διάγνωση αλλά τον ίδιο τον μαθητή. Μια μικρή αλλαγή στην έκφραση, στη διάθεση, στην κινητικότητα, στην αναπνοή ή στην πρόσληψη τροφής μπορεί να αποκτά ιδιαίτερη σημασία όταν γνωρίζεις ποια είναι η συννησιμένη εικόνα του παιδιού.

Ταυτόχρονα, η νοσηλευτική φροντίδα γίνεται μέρος της ίδιας της συμπεριλήψης. Δεν είμαστε εκεί απλώς για να «μη συμβεί κάτι». Είμαστε εκεί ώστε ένα παιδί με αυξημένες ανάγκες υγείας να μπορεί να συμμετέχει όσο περισσότερο γίνεται στη σχολική ζωή, στις δραστηριότητες και στις εμπειρίες που δικαιούται όπως κάθε άλλο παιδί.

Η εξέλιξη της σχολικής νοσηλευτικής τα τελευταία χρόνια είναι σημαντική. Η παρουσία μας γίνεται περισσότερο αναγνωρίσιμη και μαζί με αυτήν αναδεικνύονται τα επόμενα βήματα: επαρκής και έγκαιρη στελέχωση, συνέχεια στη φροντίδα, κατάλληλοι χώροι, σαφή πρωτόκολλα, επιμόρφωση και ουσιαστική συνεργασία. Γιατί ο σχολικός νοσηλεύτης δεν βρίσκεται στο σχολείο μόνο για τη στιγμή του επειγόντος. Είναι μέρος μιας κοινότητας. Εκπαιδεύει, προλαμβάνει, παρατηρεί, συνεργάζεται, ακούει και φροντίζει.

Και ίσως αυτό να είναι τελικά το σημαντικότερο που μπορούμε να προσφέρουμε σε ένα παιδί και στην οικογένειά του: να γνωρίζουν ότι το σχολείο μπορεί να παραμείνει χώρος μάθησης, συμμετοχής και χαράς ακόμη και όταν υπάρχουν αυξημένες ανάγκες υγείας. Να γνωρίζουν, απλά, ότι όταν χρειαστεί, υπάρχει κάποιος εκεί.

Οι Διευθύνσεις Νοσηλευτικών Υπηρεσιών «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία και καινοτομούν...



**Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας
Γ.Ν.Ν.Ι. «ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ – ΠΑΤΗΣΙΩΝ»:
«Η Νοσηλευτική Συναντά την Τέχνη»**



Η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Γενικού Νοσοκομείου Νέας Ιωνίας «ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ – ΠΑΤΗΣΙΩΝ» παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην ολιστική εξέλιξη και την επαγγελματική ανάπτυξη των νοσηλευτών, αναγνωρίζοντας ότι η ταυτότητά τους εκτείνεται πέρα από τα στενά όρια των καθημερινών καθηκόντων. Μέσα από την έμπρακτη υποστήριξη και την προώθηση καινοτόμων δράσεων, δημιουργείται ένα εργασιακό περιβάλλον όπου ο νοσηλευτής αισθάνεται ότι η προσωπικότητά του αναγνωρίζεται στο σύνολό της. Η ενθάρρυνση της έκφρασης, του πολιτισμού και της δημιουργικότητας συμβάλλει καθοριστικά στην ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού, στην καλλιέργεια θετικού κλίματος και στην ενίσχυση της αίσθησης ότι ο οργανισμός στέκεται δίπλα στους ανθρώπους του όχι μόνο ως εργαζόμενους, αλλά και ως προσωπικότητες με πολλαπλές δυνατότητες και ταλέντα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Διευθυντής Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Δρ. Μιχαήλ Μαντζανάς και η Υποδιευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Δρ. Ευτυχία Σ. Ευαγγελίδου αγκάλιασαν με θέρμη την ξεχωριστή εικαστική έκθεση με τίτλο «Η Μορφή του Ονείρου», η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 15 έως τις 30 Ιουλίου 2026 στον χώρο του πρώην Πνευματικού Κέντρου της Ιστορικής Κοινότητας Πανόρμου του Δήμου Τήνου. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί ένα φωτεινό παράδειγμα για το πώς ένας νοσηλευτής μπορεί να μεταφέρει την ευαισθησία που καλλιεργεί μέσα από το επάγγελμά του σε έναν άλλον χώρο έκφρασης. Η νοσηλευτική και η τέχνη, αν και εκ πρώτης όψεως διαφορετικές, συναντώνται στον κοινό τους πυρήνα: τον άνθρωπο, το συναίσθημα και την ανάγκη για προσφορά.

Δημιουργός της έκθεσης είναι η κ. Αλεξάνδρα Τριανταφυλλίδου, μια έμπειρη νοσηλεύτρια που υπηρετεί με αφοσίωση το νοσηλευτικό επάγγελμα στο χειρουργείο για περισσότερες από δύο δεκαετίες. Η πορεία της αποδεικνύει πως ο άνθρωπος μπορεί ταυτόχρονα να αφήνει χώρο στα όνειρά του. Η νοσηλευτική και η τέχνη μπορεί να μοιάζουν διαφορετικοί κόσμοι, όμως και οι δύο έχουν στο κέντρο τους τον άνθρωπο, το συναίσθημα και την ανάγκη για προσφορά. Έχοντας μάθει να βρίσκεται δίπλα στον άνθρωπο στις πιο δύσκολες και ευαίσθητες στιγμές της ζωής του, η Αλεξάνδρα Τριανταφυλλίδου είναι παράλληλα μια αυτοδίδακτη ζωγράφος. Μέσα από τα έργα της, τα οποία χαρακτηρίζονται από ζωντανά χρώματα, ιδιαίτερες υφές και ανάγλυφα στοιχεία, εκφράζει τη βαθιά της αγάπη για την ελληνική ομορφιά, αντλώντας έμπνευση από το Αιγαίο, το φως, τη θάλασσα και την κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική της Τήνου. Η έκθεσή της αποτέλεσε μια γέφυρα ανάμεσα στην επιστήμη και την τέχνη, στην επαγγελματική ευθύνη και την προσωπική

έκφραση, αποδεικνύοντας ότι η καθημερινή προσφορά στον ασθενή συνυπάρχει αρμονικά με την εσωτερική ανάγκη για καλλιτεχνική δημιουργία. Η ζωγραφική, όπως και η Νοσηλευτική, στηρίζεται στην παρατήρηση, στην ευαισθησία και στην ουσιαστική επαφή με τον άνθρωπο. Και οι δύο δρόμοι απαιτούν αφοσίωση, υπομονή και σεβασμό στη μοναδικότητα κάθε προσώπου και κάθε εμπειρίας.

Εξαιτίας της σημασίας της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε επίσκεψη και φυσική παρουσία του Διευθυντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Δρ. Μιχαήλ Μαντζανά και της Υποδιευθύντριας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Δρ. Ευτυχίας Σ. Ευαγγελίδου στον τόπο διεξαγωγής της έκθεσης στην Τήνο, που αποτελούσε μια ουσιαστική κίνηση στήριξης και αναγνώρισης των νοσηλευτών και των συναδέλφων μας. Η καθημερινή, στενή επαφή με τους νοσηλευτές μας λειτουργεί ως εφαλτήριο, ώστε να διακρίνουν οι ίδιοι τις δυνατότητές τους, να αναδεικνύουν τα ταλέντα τους και να ενθαρρύνονται στο δύσκολο έργο που επιτελούν. Η παρουσία της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας στα εγκαίνια της έκθεσης έστειλε ένα ηχηρό μήνυμα ότι οι νοσηλευτές δεν είναι μόνο πάροχοι φροντίδας, αλλά άνθρωποι που ονειρεύονται, εμπνέουν και δημιουργούν πολιτισμό.

Η έκθεση στην Τήνο ήταν, λοιπόν, κάτι περισσότερο από μια καλλιτεχνική παρουσίαση. Ήταν μια υπενθύμιση ότι το όνειρο μπορεί να πάρει μορφή ακόμη και μέσα από την απαιτητική καθημερινότητα της νοσηλευτικής. Είθε η έκθεση αυτή να αποτελέσει αφετηρία για νέες καλλιτεχνικές δράσεις, που θα φέρνουν ακόμη πιο κοντά την υγεία, τον πολιτισμό και την ανθρώπινη δημιουργία.

Κλείνοντας, η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Γενικού Νοσοκομείου Νέας Ιωνίας «ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ – ΠΑΤΗΣΙΩΝ» συγχαίρει θερμά τη νοσηλεύτρια κ. Αλεξάνδρα Τριανταφυλλίδου για το θάρρος και την ευαισθησία με την οποία μοιράστηκε τη δημιουργική της ματιά και δεσμεύεται ότι θα προωθήσει τις πρωτοβουλίες και θα υποστηρίξει πάντα και με κάθε μέσο τις επιδιώξεις, τις ανησυχίες και τα όνειρα του νοσηλευτικού προσωπικού. Όταν οι άνθρωποι ενός οργανισμού υγείας νιώθουν ότι μπορούν να εκφράζονται ελεύθερα και να μοιράζονται τα ταλέντα τους, τότε ενισχύεται η ίδια η κουλτούρα της φροντίδας, οδηγώντας σε μια πιο ανθρώπινη, δημιουργική και αναβαθμισμένη νοσηλευτική υπηρεσία.

Γιατί, τελικά, η Νοσηλευτική και η Τέχνη συναντώνται σε ένα κοινό σημείο: στην ανάγκη να υπηρετούν τον άνθρωπο με σεβασμό, ευαισθησία και αγάπη.

Οι Φοιτητές Νοσηλευτικής «δίνουν» Ρυθμό στην Υγείας και αρθρογραφούν...



Δέσποινα Νικολαΐδου, Απόφοιτη Τμήματος Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου: «Από τις προπτυχιακές σπουδές στο εργασιακό περιβάλλον»

Κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου ήρθα σε επαφή με πολλούς ανθρώπους και απέκτησα πολλές διαφορετικές εμπειρίες. Τα μαθήματα, από το πρώτο μέχρι και το τελευταίο έτος, με βοήθησαν να κατανοήσω τι σημαίνει νοσηλευτική, την έννοια της φροντίδας, της ενσυναίσθησης και της αγάπης για τον ασθενή. Με το πέρασμα των εξαμήνων, η θεωρητική γνώση που έχτισα άρχισε να υλοποιείται με τα

εργαστήρια και τις κλινικές ασκήσεις μέσα στο νοσοκομείο. Κάθε μάθημα με έφερε σε επαφή με διαφορετικές παθήσεις, καταστάσεις και ειδικότητες, όμως περνώντας από διαφορετικά νοσηλευτικά τμήματα, κατέληξα ή, για να είμαι πιο ακριβής, επιβεβαίωσα τον χώρο στον οποίο μπορούσα να φανταστώ τον εαυτό μου να εργάζεται τα επόμενα χρόνια: αυτόν του χειρουργείου.

Η είσοδος στην αγορά εργασίας σε ένα νοσοκομειακό περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων διαφέρει από αυτό του Πανεπιστημίου, πόσο μάλλον ο χώρος του χειρουργείου που απέχει πολύ από την καθημερινή κλινική πρακτική.

Σε κάθε περίπτωση, η εμπειρία μου από τα φοιτητικά μου χρόνια ήταν σίγουρα καλή. Ακόμα κι αν επέλεγα να αλλάξω κάποια πράγματα, κατανοώ πως ο πρωταρχικός στόχος των ετών αυτών ήταν να διδάξει την έννοια του σεβασμού και της προσφοράς στον άνθρωπο, βοηθώντας στην ανάπτυξη κριτικής

σκέψης και δράσης που κατ' επέκταση βοήθησε στην καλύτερη δυνατή ένταξη μου στον εργασιακό χώρο.

Κλείνοντας, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι τα μαθήματα και οι κλινικές ασκήσεις προσέφεραν τις βάσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Πάνω σε αυτές θα χτιστούν αργότερα τα χρόνια και η εμπειρία, με τη συνεχή τριβή, για να ολοκληρώσουν την νοσηλευτική πορεία, σε οποιονδήποτε χώρο κι αν επιλέξει τελικά να εργαστεί κανείς.

Κοινωνικές Δράσεις Ε.Ν.Ε.

Επιστημονικός Τομέας Δημόσιας Υγείας – Κοινωνικής Νοσηλευτικής: Συνεχίζουμε να «δίνουμε» ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ



Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος στο πλαίσιο της Πανελληνίας Εθελοντικής Δράσης Δωρεάς Μυελού Οστών: «Οι Νοσηλευτές δίνουν ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ» διοργάνωσε μέσω του Επιστημονικού Τομέα Δημόσιας Υγείας – Κοινωνικής Νοσηλευτικής και σε συνεργασία με τον Δήμο Περιστερίου και το ΚΕΠ Υγείας, ενημερωτική δράση για την προσέλκυση εθελοντών δωτών Μυελού των Οστών, στις 13 Ιουλίου 2026, στο Άλσος Περιστερίου.

Στη δράση συμμετείχαν εθελοντές νοσηλευτές και η ομάδα εθελοντών του ΚΕΠ Υγείας του Δήμου Περιστερίου, όπου ενημέρωναν του δημότες σχετικά με την αναγκαιότητα αύξησης των Ελλήνων εθελοντών δωτών Μυελού των Οστών και στη συνέχεια πραγματοποιούσαν τις εγγραφές των νέων εθελοντών δωτών μυελού οστών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. συγχαίρει τον Δήμαρχο Περιστερίου κ.

Ανδρέα Παχατουρίδη, την Αντιδήμαρχο Υγείας κ. Παρασκευή Αρσενοπούλου και τους εθελοντές του ΚΕΠ Υγείας για την άψογη συνεργασία και την άριστη οργάνωση της δράσης, καθώς και όλους τους νέους εθελοντές δότες για τη συνεισφορά τους.

Επιπλέον εκφράζει θερμές ευχαριστίες προς τους εθελοντές νοσηλευτές για την συμμετοχή τους, καθώς και στον Σύλλογο «ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ», για την αगाστή συνεργασία και υποστήριξη.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Αιτήματα αμοιβαίων μετατάξεων Νοσηλευτών (Ιούλιος - Αύγουστος 2026)

α. Νοσηλεύτρια Τ.Ε. επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από Γ.Ν. Λευκάδας, προς οποιοδήποτε Νοσοκομείο Αθηνών. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6972350727.

β. Νοσηλευτής Τ.Ε. (μόνιμος) επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από το Πανεπιστήμιο Κρήτης – Σχολές Ρεθύμνου (Υπουργείο Παιδείας), προς δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας των Αθηνών (Δημοτικά Ιατρεία, ΚΑΠΗ, ΤΟΜΥ,

Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6977653829.

γ. Νοσηλεύτρια Τ.Ε. επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από το Γ.Ν. Χανίων «Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ», προς το Γ.Ν. Καβάλας. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6955414547, email: zoelaskaridou@gmail.com

